

Compromís republicà amb els drets i la plena igualtat de les persones trans

A les portes del dia 28 de juny, dia internacional de l'orgull LGBTI, volem fer un reconeixement a tot el moviment, per la seva incansable, permanent i imprescindible defensa dels drets LGBTI+, que són drets humans, i enguany i de manera molt especial a les persones trans.

Les persones trans han estat sempre en la primera fila de la lluita pels drets i les conquestes socials. Van posar els seus cossos en les primeres revoltes pels drets LGTBI+, des d'Stonewall a les Rambles. Van ser perseguides fins ben entrada la democràcia per la "perillositat" que representava la seva existència pel franquisme. Van treballar colze a colze, plantant cara al patriarcat des de la lluita feminista. La mateixa lluita feminista s'ha enriquit amb la perspectiva trans. Però tot i així han continuat relegades als marges, els seus drets negats, i les seves reivindicacions obviades i oblidades. És indubtable, doncs, que tenim com a societat un deute històric amb les persones trans i la seva lluita per superar la desigualtat estructural.

El fet trans és una manifestació més de la diversitat humana, que ha estat objecte de negació, criminalització, estigmatització i persecució des de fa anys. Les persones trans, encara avui dia, pateixen una violència estructural que les travessa i impedeix el seu desenvolupament vital. Són discriminacions quotidianes, sovint graduals o imperceptibles, que vulneren els seus drets fonamentals i la seva dignitat.

El seu reconeixement legal està actualment condicionat a diagnòstics psiquiàtrics i tractaments hormonals obligatoris que tutela sobre els seus cossos. Han de viure sent considerades malaltes mentals, acusades de perpetuar els estereotips de gènere i al mateix temps qüestionades si no els compleixen suficientment. Se'ls nega el dret al lliure desenvolupament de la personalitat garantit pel conveni dels Drets Humans, a decidir sobre els seus cossos, a accedir a un treball digne o prosseguir amb els estudis, o a viure, simplement, lliures de violències i agressions. Agressions que s'agreugen quan es neguen o s'invisibilitzen, sense obviar les que poden patir, a més, pel fet de ser dones, menors o gent gran, persones racialitzades, tenir alguna discapacitat o no tenir papers.

Des de fa dècades les persones trans reivindiquen el reconeixement de la seva dignitat i dels seus drets, i que se les deixi de tractar d'una vegada com un problema de salut mental. Tot i que l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va excloure la transsexualitat del llistat de trastorns mentals, continua considerant-ho com una *incongruència* de gènere. A l'Estat espanyol, després de dècades de negació, la Llei 03/2007 va suposar un important pas endavant possibilitant la rectificació de la menció relativa al sexe al Registre Civil. Un avenç, però, que encara imposava requisits patologitzants com un diagnòstic psiquiàtric de disfòria de gènere i dos anys obligatoris de tractaments mèdics. Des d'Esquerra Republicana vam estar al costat de la comunitat trans quan es va aprovar aquella norma l'any 2007, també denunciant les mancances amb les que naixia, assenyalant l'exclusió de menors i persones migrants, i reclamant una llei integral que acabés amb les discriminacions i perseguís la transfòbia.

Catalunya compta des de l'any 2014 amb la Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals, i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia. Una llei impulsada per les entitats, pionera en el seu moment, que apuntava a la despatologització i l'autodeterminació com a eina imprescindible per al ple reconeixement de dels drets de les persones trans. Fruit d'aquest treball conjunt amb el teixit associatiu, des del departament de Salut vam impulsar, de la mà de la Plataforma Trans*forma la Salut, un nou model de salut trans, amb el servei Transit, que ha esdevingut un autèntic canvi de paradigma en la despatologització i l'atenció a les persones trans. També recentment, amb la reforma de la Llei 05/2008, Esquerra Republicana ha treballat per incloure-hi explícitament les dones, menors i adolescents trans, garantint plenament els drets de totes les dones a viure lliures de violència masclista. Amb l'aprovació de la Llei 19/2020, d'igualtat de tracte i no-discriminació, s'estableix també la tramitació d'una futura llei trans catalana, basada en el dret a la lliure determinació de la identitat de gènere reconegut pel Tribunal Europeu de Drets Humans. Són assoliments importants, però insuficients fins que no construïm una República catalana que reconegui plenament la diversitat, i es doti de les eines necessàries per garantir la igualtat de manera efectiva i erradicar les discriminacions.

Després d'anys de lluita, el col·lectiu trans ha aconseguit situar de ple a l'agenda política la necessitat d'impulsar una llei estatal que reculli aquestes demandes i repari la injustícia patida. Esquerra Republicana hi érem, hi som i hi serem, sempre al seu costat, en la lluita pel ple reconeixement de drets i contra les discriminacions, malgrat l'onada d'odi i transfòbia de sectors reaccionaris i d'ultradreta que neguen que les dones trans són dones, els homes trans són homes i les persones no binàries existeixen.

Cap teoria, vingui d'on vingui, no podrà negar les persones trans i els seus drets humans. Per això hem acompanyat i donat suport al treball realitzat per les entitats i col·lectius en l'elaboració d'un esborrany de Llei Trans que, davant del bloqueig al si del govern espanyol, hem acabat registrant al Congrés dels Diputats com a proposta de llei conjuntament amb altres grups parlamentaris. Ho farem també des del Parlament de Catalunya, per continuar situant Catalunya al capdavant de les polítiques LGTBI+ i la defensa dels drets de totes les persones.

Esquerra Republicana refermem així, un cop més, el nostre compromís històric com a organització amb els drets de les persones trans, i amb la necessitat d'una legislació avançada basada en el reconeixement de l'autodeterminació de gènere, els drets fonamentals i la dignitat de les persones, que no exclouï menors ni persones migrades, i que doni encaix a l'existència de les persones no binàries. Fem una aposta per continuar caminant de la mà de la comunitat trans i de tot el col·lectiu LGTBI+, des d'una perspectiva feminista, interseccional, inclusiva i antipatriarcal, que ens permeti avançar en l'erradicació de qualsevol tipus de discriminació i així poder superar les limitacions del gènere, del binarisme i de la cisheteronormativitat. Ha arribat el moment.

Consell Nacional, dissabte 19 de juny de 2021